

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Departementspromemorian Framtidsfullmakter (Ds 2014:16)

Pensionsmyndigheten har inga invändningar mot att förslaget om framtidsfullmakter genomförs. Men myndigheten vill emellertid framhålla att det finns några oklarheter i departementspromemorian som bör lösas innan förslaget kan genomföras.

Enligt 110 kap. 4 § andra stycket socialförsäkringsbalken gäller att en ansökan om förmån enligt balken ska innehålla de uppgifter som behövs i ärendet och vara egenhändigt undertecknad. Uppgifter om faktiska förhållanden ska lämnas på heder och samvete. Av bestämmelser i 11 kap. föräldrabalken framgår att ställföreträdare av tingsrätten kan utses för en enskild person (god man eller förvaltare).

En ställföreträdare kan ansöka om en förmån för enskild, eftersom legala ställföreträdare anses kunna lämna uppgifter om faktiska förhållanden på heder och samvete. Om den enskilde företräds av ett annat ombud, enligt 9 § förvaltningslagen, kan dock ombudet inte på heder och samvete lämna en försäkran om faktiska förhållanden utan det är den försäkrade som måste lämna en sådan försäkran. Detta framgår också av ett beslut den 3 april 2014 av JO, dnr 1709-2013.

Mot denna bakgrund kan konstateras att en fullmäktig, som erhållit en framtidsfullmakt utställd på sig, inte har rätt att ansöka om socialförsäkringsförmåner enligt bestämmelserna i socialförsäkringsbalken. Av departementspromemorian motivering för att införa framtidsfullmakter synes dock framgå att tanken har varit att en fullmäktig även ska kunna ansöka om exempelvis socialförsäkringsförmåner. I sådant fall krävs att gällande bestämmelser ändras så att en fullmäktig även kan underteckna ansökningar som ska lämnas på heder och samvete.

Av departementspromemorian framgår att en framtidsfullmakt kan utfärdas utan särskilda krav på innehållets utformning. Pensionsmyndigheten menar att ett sådant formlöst utformande av framtidsfullmakt kan skapa tolkningsproblem. När det gäller god man och förvaltare ska det av förordnandet framgå vad detta omfattar. Om det av förordnandet framgår att den gode mannen eller förvaltaren ska bevaka huvudmannens rätt och förvalta dennes egendom betyder det att den gode mannen eller förvaltaren kan företräda sin huvudman i sina kontakter med myndigheterna. Det är därför önskvärt att det av den föreslagna lagen om framtidsfullmakter tydligare reglerar vad en sådan fullmakt ska innehålla.

www.pensionsmyndigheten.se

2014-09-01

Er ref. Ju2014/3309/L2
Dnr/Ref. VER 2014-189

Ett genomförande av departementspromemorians förslag kräver anpassning av befintliga it-system hos Pensionsmyndigheten. Det är därför angeläget att ett beslut om framtidsfullmakter kommer i god tid före den tilltänkta ikraftträdandetidpunkten.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm efter fördragning av verksamhetsutvecklaren Stig-Åke Petersson. Vid den slutliga handläggningen av ärendet har även avdelningschefen Helen Stoye deltagit.

Katrin Westling Palm

Stig-Åke Petersson